

Досвід становлення та розвитку національних технологічних платформ в Україні як фактор активізації інноваційного розвитку аграрного сектору економіки

Розглянуто основні етапи становлення та розвитку нової для України форми державно-приватного партнерства в інноваційній сфері АПК — національної технологічної платформи. На основі адаптації європейського досвіду проаналізовано особливості функціонування першої Української національної технологічної платформи “Агропродовольча”, досліджено її роль у зміцненні коопераційних зв’язків між дослідницьким і виробничим секторами на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Постановка проблеми. Пошук життєздатних форм державно-приватного партнерства в інноваційній сфері є актуальним питанням для більшості країн, котрі обрали інноваційний вектор розвитку в якості пріоритетного. Для України залишається не вирішеним питанням визначення проривних бізнес-напрямоків, здатних при адекватній концентрації ресурсів стати локомотивом національної інноваційної економіки. Суттєвий розрив між рівнем розвитку дослідницького потенціалу та фактичним економічним станом галузей економіки, у яких мають втілюватися визначені відповідними законодавчими актами інноваційні пріоритети, не дозволяє вітчизняному бізнесу продукувати конкурентоспроможні товари та послуги. Сучасна ситуація, що характеризується відсутністю зацікавленості у співпраці з бізнесом з боку відповідальних за здійснення інноваційної політики державних структур, потребує докорінних змін у напрямку створення дієвого механізму залучення представників реального сектору виробництва до процесу обговорення та розробки національних інноваційних програм, а також моніторингу результатів їх реалізації, включаючи процедури розподілення коштів на пріоритетні інноваційні проекти. Нагальна потреба в подоланні прогалів у системі взаємозв’язків

між ключовими гравцями інноваційного процесу: “дослідження-інвестор-виробництво-держава” обумовлює **актуальність** формування ефективного механізму державно-приватного партнерства у провідних галузях національної економіки, зокрема в аграрному секторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним з найбільш дієвих механізмів ефективного державно-приватного партнерства, що зарекомендував себе передусім у країнах ЄС, який здатний залучити бізнес та громадянське суспільство до сутнісної та інструментальної співпраці у визначенні стратегічних науково-інноваційних пріоритетів держави та, що найважливіше, до процесу їх реалізації, фінансової співучасті в конкретних науково-інноваційних проектах та процедури подальшого моніторингу, є так звані європейські технологічні платформи (ЄТП). За офіційним визначенням Європейської комісії, розвиток ЄТП здатний забезпечити ефективність європейських інвестицій у науково-дослідну галузь, а саме [1]: підтримати конкурентоспроможність європейських компаній; дати можливість уникнути неуспішних капіталовкладень у розвиток науково-дослідного сектору; надати бажаної форми та змісту Європейському дослідницькому простору. За останні роки створено 38 ЄТП [2], що охоплюють різноманітні галузі економіки і науки, у тому чис-

лі в аграрному секторі — ЄТП “Їжа для життя”. Згідно з прийнятою Європейською Комісією в липні 2013 р. «Стратегією розвитку Європейських Технологічних Платформ: ЕТР 2020», їх роль у новій Рамковій Програмі та досліджень та інновацій “Горизонт 2020” значно посилюватиметься, адже в цій програмі основний акцент робитиметься на фінансування інноваційного бізнесу, особливо МСП. Відповідно до зазначеного документу, ЄТП постає основним майданчиком для діалогу між державою і приватним сектором, де ЄТП надаються дорадчі функції [3]. ЄТП, як правило, очолює індустрія, і за своєю структурою вони найчастіше є приватно-державними організаціями. Основним принципом їх діяльності є взаємовигідне партнерство, крім того, вони беруть зобов’язання перед Європейською Комісією і несуть відповідальність за організацію інноваційного процесу та об’єднання всіх зацікавлених сторін і структур для вирішення завдань стратегічних досліджень у ключових галузях індустрії ЄС.

В Україні проблемами активізації сутнісних взаємозв’язків між дослідницьким та виробничим секторами в єдиному інноваційному процесі займалися багато вчених. Зокрема, питанням інноваційного розвитку аграрного сектору економіки присвячено роботи таких вітчизняних авторів, як С.А. Володін, П.П. Руснак, С.О. Тивончук, О.О. Чередниченко, О.Г.Шпикуляк, О.В. Шубравська, З.Б.Янченко та ін. [4–8]. Водночас недостатньо досліджено проблеми і перспективи державно-приватного партнерства в інноваційній сфері аграрного сектору, зокрема у формі національних технологічних платформ.

Мета статті — дослідити напрямки ефективної інтеграції науки та бізнесу в аграрному секторі економіки на основі аналізу існуючого досвіду становлення та розвитку технологічних платформ в Україні як дієвої форми державно-приватного партнерства в інноваційній сфері.

Виклад основних результатів дослідження. В Україні, на відміну від європейської практики, де великий бізнес ініціював створення ЄТП, та особливостей російської практики, заснованої на централі-

зованій державній політиці, фундатором ідеї української національної технологічної платформи (УНТП) стала проактивна частина наукової спільноти та залучений нею малий і середній бізнес. Починаючи з 2006 р., за ініціатииви групи вчених (зокрема, проф. Н.В. Бойко, Ужгородський національний університет) та за підтримки міжнародних експертів ЄТП було розпочато діяльність щодо створення національної технологічної платформи “Їжа для життя”. Упродовж 2006–2012 рр. при здійсненні спеціалізованих заходів та тренінгів ця ініціатива мала подальший розвиток у напрямку інформування бізнесової та наукової спільнот про перспективи об’єднання інтересів ключових учасників інноваційного процесу в рамках ТП. У результаті систематичних зустрічей зацікавлених сторін з дослідницького сектору та, переважно, малого та середнього бізнесу було визначено один з найактуальніших суспільних викликів — забезпечення здорового та довготривалого життя українського населення через задоволення потреби в наукомісткій агропродукції та якісних продуктах харчування. Було також прийнято до уваги високий експортно-орієнтований потенціал, суттєвий рівень розвиненості внутрішнього ринку продукції АПК та її мультиплікативний характер в умовах високотехнологічного розвитку.

Зауважимо, що серед особливостей зовнішньоекономічної діяльності в 2013 р. спостерігалось загальне скорочення зовнішньоторговельного обігу та зростання частки агропромислового сектору в експортно-імпортних операціях країни. При цьому за рахунок скорочення експорту-імпорту продукції інших галузей національної економіки у 2013 р. на агропромисловий сектор припало 18,5%, що більше аналогічного показника минулого року на 1,3% [9]. У 2013 р. відбулося те, що прогнозувалося багатьма експертами: експорт аграрної продукції та продуктів харчування став приносити більше валюти, ніж експорт металу, передусім, через вищу інвестиційну привабливість АПК. Це свідчить про відносно високу сталість аграрного сектору в умовах економічної стагнації в порівнянні з іншими галузями вітчизняної економіки,

що дозволяє зробити припущення щодо визначальної ролі аграрної сфери в якості «локомотива» національної економіки.

Отже, визначення агропродовольчого напрямку для пілоотної діяльності з формування національної технологічної платформи (НТП) обумовлено об'єктивними причинами. Внаслідок широких консультацій та проведеного обговорення основних напрямків діяльності ТП у колі експертів, науковців, виробників і громадськості було запропоновано структуру Української НТП «Агропродовольча», прототипом якої є ЄТП «Їжа для життя» [10]. У рамках цього процесу НТП була структурована за кластерним підходом. Погоджена всіма представниками кластерів структура ТП була затверджена й офіційно проголошена у квітні 2012 р. у м. Ужгороді. При розробці структури, стратегічного плану дій, а також організації діяльності були враховані всі успішні вітчизняні та міжнародні приклади позитивного досвіду з інновацій у секторі МСП, а також перші уроки діяльності різних ЄТП. 6 липня 2012 р. у м. Києві відбулося установче засідання учасників Української національної технологічної платформи «Агропродовольча» (УНТП «АП») у мережі ЄТП «Їжа для життя». В умовах відсутності в офіційній нормативно-правовій базі України поняття «технологічна платформа», організаційно-правовою формою ТП було обрано ТзОВ. Засновником УНТП «Агропродовольча» у мережі ЄТП «Їжа для життя» стала компанія «Міжріччя», координатором — професор кафедри мікробіології, вірусології, імунології з курсом інфекційних хвороб медичного факультету Ужгородського національного університету Надія Бойко.

УНТП «АП» стала однією з визначальних ініціатив, спрямованих на зміцнення інноваційного потенціалу та забезпечення ефективності інвестицій у аграрні наукові дослідження. Де-юре і де-факто УНТП «АП» є першою технологічною платформою, створеною в Україні. Одним з її завдань є застосування дієвого інструменту щодо зміцнення інноваційного потенціалу українських малих і середніх підприємств харчового сектору, зокрема через їх залучення до виконання Європейських про-

грам науково-технічного співробітництва. У час установчого засідання відбулося офіційне проголошення зареєстрованої УНТП «АП» як офіційного партнера мережі ЄТП «Їжа для життя» та затвердження її поточної структури і стратегічного Плану дій [11]. Фінансування діяльності УНТП передбачено за рахунок внесків промислових підприємств, органів виконавчої влади, дослідницького сектору, фондів міжнародних програм. Розмір та співвідношення цих засобів визначається відповідним договором щодо співпраці в рамках УНТП.

Таким чином, основними етапами створення УНТП «Агропродовольча» є:

1) **2006–2010 рр.** — етап консолідації: ідея створення Платформи, підготовча діяльність, широке консультування та обговорення ініціативи, етап формування пулу стейкхолдерів (зацікавлених осіб);

2) **2011–2012 рр.** — етап консенсусу:
- підготовка до офіційної реєстрації НТП в Україні;

- підтримка інноваційного потенціалу МСП шляхом покращення співпраці між дослідницькими організаціями та бізнесом (брокерські заходи для МСП та дослідницького сектору на кшталт «Інноваційні дослідження та розвиток в харчовому секторі та сфері охорони здоров'я»);

- узгодження з усіма учасниками УНТП остаточної структури та стратегічного плану дій;

3) **2012–2013 рр.** — етап імплементації (реєстрація, відкриття, поточна та запланована діяльність: цільові проекти, представницька діяльність тощо).

На перших двох етапах — консолідації та консенсусу — було сформовано пул зацікавлених осіб з різних прошарків суспільства — дослідницького, бізнесового, громадянського, експертного тощо. Шляхом тривалого суспільного діалогу, який відбувався в рамках низки робочих нарад, брокерських зустрічей та семінарів, експертним середовищем було визначено суспільно-значимий напрямок діяльності майбутньої платформи, який відбивав потребу у продовольчому забезпеченні населення якісними та безпечними продуктами й послугами на основі нових технологій та інновацій.

Метою вищезгаданих заходів було напрацювання стратегії дій щодо офіційного проголошення в Україні національної технологічної платформи, а саме:

- створення робочої групи (координаційної ради) для розвитку концептуального підходу успішної реалізації завдань даної Платформи в Україні;
- узгодження її організаційної структури та фінансового супроводу;
- визначення основних інструментів її впровадження в Україні, створення відповідної інфраструктури;
- ініціювання активної співпраці з урядовими, бізнесовими та науковими структурами для формування національної політики якісного та безпечного харчування населення.

У ході зазначених заходів було створено, представлено й обговорено проект УНТП «Агропродовольча». Саме агропродовольча спрямованість майбутньої платформи, на наш погляд, стала однією з вагомих причин її успішного створення в умовах фактично повної відсутності законодавчого та інституційно-інфраструктурного забезпечення такого типу державно-приватного партнерства в інноваційній сфері України. Адже за своєю сутністю агропромислова сфера консолідує навколо себе різні організації та інституції, а результатами інноваційного розвитку АПК щоденно користуються всі громадяни суспільства.

Концепції як Європейської ТП «Їжа для життя», так і Української НТП «Агропродовольча», є ефективно інтегрованими у стратегічно сфокусовані, транснаціональні спільні дослідження у сфері харчування, ринкової поведінки споживачів та контролю за ланцюгом харчування (рис.1). Такий методологічний підхід здатен забезпечити прогресивні, нові та вдосконалені продукти харчування на національному, регіональному та світовому ринках відповідно до потреб та очікувань споживачів. У результаті інноваційні продукти разом із рекомендаціями щодо змін у режимі харчування та стилю життя будуть мати позитивний вплив на стан здоров'я населення та загальну якість життя – продовження тривалості здорового життя. Дана цільова діяльність буде підтримувати успішну та конкурентоспроможну сільськогоспо-

дарську промисловість та агробізнес, засновані на економічному зростанні, передачі технологій, сталому виробництві продуктів харчування та довірі споживачів. Крім того, розвиток аграрного сектора спроможний потужно впливати на економічну динаміку України, зважаючи на значні перспективи його капіталізації та прогнозовані довгострокові підвищувальні тренди на ринках аграрної продукції. В умовах відкритості економіки саме наростання дефіциту продовольства у світі може розглядатися як потужний виклик для українського АПК. Це стимулюватиме приплив інвестиційних ресурсів у галузь і подальше поживлення експорту. У контексті даних тенденцій роль УНТП «Агропродовольча» полягає у спрямуванні приватних та державних інвестицій у стратегічно важливі технології та пріоритетні агропродовольчі субсектори.

Дана форма державно-приватного партнерства повинна в майбутньому стати інструментом зміцнення інноваційного потенціалу українських підприємств, передусім харчового сектору, зокрема через їх участь у Рамковій програмі ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». Адже замислювалася дана ініціатива як віддзеркалення ЄТП «Їжа для життя», заснованої на успішному міжнародному досвіді побудови технологічних платформ, з використанням напрацювань найперспективніших проєктів учасників Платформи та досвіду їх участі в міжнародних консорціумах і європейських проєктах.

Виходячи з міждисциплінарності досліджень та потенційно багатогалузевого застосування агропромислових технологій, а також необхідності взаємодії підприємств та установ різних секторів економіки для досягнення результативності технологічно-інноваційного розвитку, на другому консенсусному етапі було узгоджено наступну структуру УНТП «Агропродовольча» (рис. 2). Фактично дана платформа являє собою добровільне об'єднання окремих 12-ти тематичних кластерів (очолюваних експертами-фахівцями в своїх галузях) з організаційними і робочими групами, представниками зацікавлених політичних, наукових і промисло-

Рис. 1. Цикл інновацій в харчовій промисловості та суміжних галузях

вих структур. Відповідно до стратегічного бачення інноваційного розвитку АПК було сформовано наступні спеціалізовані кластери: 1) харчові технології; 2) агробіотехнології; 3) агроекологія; 4) безпека та якість їжі; 5) здоров'я рослин; 6) здоров'я тварин; 7) здоров'я людини; 8) нанотехнології в аграрному і продовольчому секторі та медицині; 9) ІКТ; 10) ринки; 11) соціально-економічний; 12) координаційний.

У процесі планування стратегічних пріоритетів УНТП «Агропродовольча» було використано тристадійний підхід, характерний для будь-якої ЄТП:

1. Підприємці з виробничого сектору у спільному діалозі формують спільну позицію щодо перспектив розвитку тієї чи іншої технології чи напрямку діяльності.

2. Представники бізнесу разом з дослідниками та громадськістю визначають «Стратегічний план дій», визначаючи довго- та середньострокові перспективи конкретних пріоритетних напрямків та технологій.

3. Приватний бізнес у співпраці з органами влади та зацікавленими сторонами спільно реалізують «Стратегічний план дій», мобілізуючи значні людські, інтелектуальні, інформаційні, матеріальні, організаційні та фінансові ресурси на принципах прозорості та відкритості.

На основі проведеної експертної діяльності робочих груп на чолі з головами відповідних кластерів було розроблено, узгоджено та прийнято Стратегічний план дій УНТП «Агропродовольча» на 2012—2015 рр., який являє собою середньострокову програму досліджень усіх 12 кластерів. Узгодженість та синхронність дій усіх кластерів забезпечуватиметься відповідним спеціалізованим кластером «Координація та міжнародний менеджмент».

Основні завдання координуючого кластеру полягають у наступному:

1. Стратегічне інформування українських науковців та зацікавлених інституцій про оголошені конкурси, програми тощо, у тому числі фінансовані ЄС.

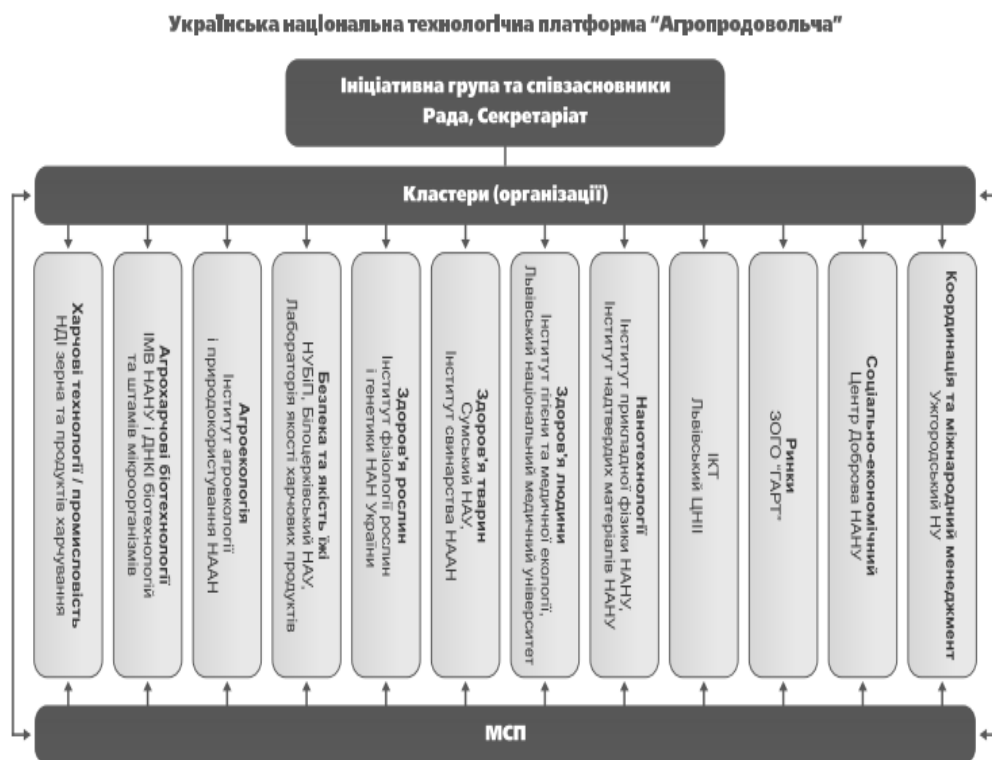

Рис. 2. Структура УНТП "Агропродовольча"

2. Консультації з підготовки міждержавних та інтеррегіональних наукових проектів.

3. Сприяння налагодженню контактів українських науковців і підприємців із закордонними організаціями-партнерами, зокрема, розташованими в суміжних прикордонних регіонах (пріоритетний напрям – заснована на знаннях біоекономіка).

4. Проведення тренінгів, конференцій і брокерських заходів.

5. Діяльність, спрямовану на успішне функціонування Української технологічної платформи (Агропродовольчої) та її офіційне представництво в ЄС тощо.

На етапі імплементації УНТП «АП» було налагоджено організаційні зв'язки координатора платформи з органами державної влади. Зокрема, у результаті взаємодії з Державним Агентством з питань науки, інновацій та інформати-

зації було підготовано проект концепції формування Технологічних платформ в Україні з метою внесення змін та доповнень у законодавче поле України щодо регулювання інноваційної діяльності [12], а також організовано низку зустрічей та круглих столів за участю голів кластерів УНТП «АП». За змістом зазначена Концепція досить подібна до російської версії. Остаточного цього документу не було затверджено.

Проміжними досягненнями діяльності УНТП "Агропродовольча" за перший рік етапу імплементації є:

- проведення активної дискусії з державними органами влади, перш за все з Міністерством розвитку, Держінформнауки, Міністерством освіти і науки, Міністерством аграрної політики та продовольства, Міністерством охорони здоров'я України та іншими відомствами щодо необхідності удосконалення

законодавчого поля у сфері державно-приватного партнерства в інноваційній сфері, введення в офіційний обіг дефініції “технологічна платформа”;

- надано відповідним міністерствам та відомствам рекомендації щодо залучення до експертизи інноваційних проєктів представників відповідних кластерів УНТП, а також використання напрацювань ТП при підготовці та реалізації стратегічних прогнозів та визначенні пріоритетних напрямків інноваційного розвитку галузей економіки і довгострокових дослідницьких програм;

- в умовах фактичної відсутності як прямих, так і непрямих важелів підтримки діяльності УНТП з боку держави було подано та отримано грантове фінансування міжнародних проєктів у межах програм COST та РІП7 ЄС: CAPINFOOD, BaSeFood, VACFOODNET, PICTURE, ODIN, EECA-2-HORIZON;

- організація тренінгів та спеціалізованих навчальних курсів для представників бізнесу та науки, а також інших цільових заходів для підготовки проєктних пропозицій від УНТП “Агропродовольча”;

- розроблено офіційний сайт УНТП як комунікаційний майданчик для активізації діалогу бізнес-наука-громадянське суспільство-влада задля динамічного інноваційного розвитку АПК;

- посилено існуючі та встановлено нові міжнародні контакти в рамках двох- та багатостороннього співробітництва в рамках мережі ЄТП “Іжа для життя” та інших платформ за спорідненими інтересами;

- започатковано Словацько-українсько-угорську регіональну інноваційну мережеву організацію “Cassovia Life Science” для забезпечення постійного прогресу та міждисциплінарного застосування результатів співпраці між партнерами «Східного ядра» та «Західного ядра».

Серед поточних завдань на майбутній період постають наступні:

1) зміна організаційно-правової форми, створення й реєстрація асоціації;

2) управлінські новації в головуванні кластерів як окремих програмних ініціатив для координації дій;

3) підписання меморандумів спільних дій з відповідними Міністерствами та відомствами;

4) оновлення інструментів та принципів обміну інформацією і адміністрування шляхом широкого впровадження ІКТ;

5) розширення пулу зацікавлених у співпраці організацій та бізнес-структур.

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Узагальнюючи досвід становлення та розвитку національних технологічних платформ в Україні, важливо підкреслити, що даний тип державно-приватного партнерства дозволяє:

1) сконцентрувати та мобілізувати зусилля всіх зацікавлених сторін інноваційного процесу – різних відомств, бізнесу, наукового співтовариства, інвесторів та громадськості для досягнення цілей у конкретних стратегічних пріоритетних напрямках, зокрема в аграрному секторі економіки;

2) узгодити та скоординувати діяльність різних відомств, держкорпорацій, інфраструктурних інституцій, регіонів у рамках існуючих механізмів реалізації національної науково-технологічної політики – державних програм, інноваційних проєктів, галузевих стратегій і програм, корпоративних програм розвитку тощо. Механізм узгодження та координації є застосування технологічного картування, визначення дерева цілей, формулювання індикаторів їх досягнення, встановлення конкретних термінів та розподіл зон відповідальності між конкретними учасниками тощо.

Таким чином, в Україні, незважаючи на існуючі організаційно-інституційні перешкоди, все ж таки відбуваються загальноєвропейські інноваційні процеси щодо створення технологічних платформ як дієвої форми інвестування інновацій у рамках державно-приватного партнерства. Особливостями формування УНТП в Україні є:

1) в Україні діє європейський принцип заснування ТП “знизу-вгору”, проте з деякими специфічними рисами. Ініціатива щодо створення першої УНТП «Агропродовольча» виходила від активного проінноваційного прошарку дослідницького сектору, а не від великого та середнього бізнесу, як це буває в ЄС. Акцент у співпраці з виробництвом робиться переважно на малий і середній бізнес, який і став офіційним засновником першої української технологічної платформи;

2) державні органи влади доволі пасивно долучаються до ініціативи першої платформи «Агропродовольчача», перші кроки до співпраці намітилися тільки після офіційної реєстрації її як суб'єкту підприємницької діяльності;

3) у створенні першої УНТП відіграли вагомий роль міжнародні експерти, Національні контактні пункти РП7 ЄС, європейська мережа ЄТП тощо. Інформаційно-консалтингова підтримка з боку міжнародних інституцій дозволила на етапі консолідації ідей та людських ресурсів сформуванню пулу стейкхол-

дерів, який став ядром майбутніх кластерів УНТП «Агропродовольчача».

З метою подальшого динамічного розвитку технологічних платформ як ефективної форми державно-приватного партнерства в інноваційній сфері необхідні подальші дослідження в напрямку розробки адекватного сучасним потребам організаційно-економічного механізму інтеграції науки, освіти, виробництва, інвестиційної сфери та держави задля побудови сталого інноваційного каркасу конкурентоспроможної національної економіки.

1. Список Європейських Технологічних платформ. — Електронний ресурс. — URL: http://cordis.europa.eu/technology-platforms/individual_en.html

2. Європейські технологічні платформи. — Електронний ресурс. — URL: <http://cordis.europa.eu/technology-platforms/>

3. Стратегія розвитку Європейських технологічних платформ до 2020 р. — Електронний ресурс. — URL: STRATEGY FOR EUROPEAN TECHNOLOGY PLATFORMS: ETP 2020. — URL: ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/etp/docs/swd-2013-strategy-etp-2020_en.pdf

4. Шпикуляк О.Г. Формування системи оцінювання інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки України / Шпикуляк О.Г., Тивончук С.О., Тивончук С.В. // Економіка АПК. — 2013. — № 12. — С. 79—84.

5. Володін С.А. Інноваційний розвиток аграрної науки [моногр.] / С.А. Володін. — К.: Вид-во МАУП, 2006. — 400 с.

6. Янченко З.Б. Особливості розробки регіональних інноваційних програм аграрної сфери / З.Б. Янченко // Економіка АПК. — 2013. — № 6. — С. 63—67.

7. Шубравська О.В. Інноваційні трансформації сучасного агропродовольчого розвитку: світові тенденції та вітчизняні реалії / О.В. Шубравська // Економіка і прогнозування. — 2010. — №3. — С. 90—102.

8. Руснак П.П. Активізація інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві / П.П. Руснак, О.О. Чередниченко // Економіка АПК. — 2007. — №3. — С. 10—16.

9. Україна: АгроЗЕД — підсумки-2013. — Електронний ресурс. — URL: <http://agroconf.org/content/ukrayina-agrozjed-pidsumki-2013>

10. Європейська технологічна платформа “Їжа для життя”: бачення до 2020 та далі. — Електронний ресурс. — URL: http://etp.fooddrinkeurope.eu/documents/documents/vision_food_for_life.pdf

11. Стратегічний план дій “Агропродовольчача” на 2012—2015 pp. — Strategic Action Plan of the Ukrainian Technology Platform “Agro-Food” 2012—2015. — 20 с.

12. Інформаційно-аналітичний звіт про діяльність Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України у 2012 році. — Електронний ресурс. — URL: http://www.dknii.gov.ua/?q=system/files/sites/default/files/images/11.07_zvit2012.doc

Одержано 18.02.2014

О.В. Ком

Опыт становления и развития национальных технологических платформ в Украине как фактор активизации инновационного развития аграрного сектора экономики

Рассмотрены основные этапы становления и развития новой для Украины формы государственно-приватного партнерства в инновационной сфере АПК — национальной технологической платформы (НТП). На основе адаптации европейского опыта проанализированы особенности функционирования первой Украинской НТП «Агропродовольственная», исследована ее роль в укреплении кооперационных связей между научным и производственным секторами на региональном, национальном и международном уровнях.